

► *téma ze života*
**Tentokrát:
Když rodiče
selžou**

Volný čas
Bára věnuje
koníčkům. Má
jich celou řadu.

Dětství **bez mámy a táty** je jiné, ale rozhodně nemusí být smutné a nenaplněné.

Text: Jitka Abrahamová

HOLKY z děcáku

Bára (14), dětský domov Sázava

Bára žije v dětském domově už dlouho. „Jsem tu od svých sedmi let, protože se o mě doma nestarali,“ říká dnes téměř 14letá slečna, která už o svém nelehkém dětství dokáže mluvit s nadhledem a otevřeně. „Tady v děcáku jsme na tom všichni podobně. Jsme si tak nějak rovni, všichni spolu kamarádíme. Je to moje druhá rodina,“ popisuje Bára a dodává: „I ve škole to vědí. Kamarádům říkám pravdu, proč jsem se do děcáku dostala. Naštěstí chodím do dobré školy, tam nikdo neřeší, kdo odkud je a jaké má oblečení.“

**Život
v trochu
jiné
rodině.**

NEPOTŘEBUJI, ABY MĚ NĚKDO LITOVAL

A jak na děti z děcáku reaguje okolí? „Když mě litují, tak si toho vážím, ale

vlastně mi to vadí. Je to oboustranné – vadí mi to, je mi to nepříjemné, nepotřebuji, aby mě někdo litoval, ale lidi jsou hodní, že s námi soucítí, že chápou, že nejsme v jednoduché situaci. Ale tady v děcáku jsou všichni hodní. A taky mám babičku, tu mám moc ráda za to, jak je hodná,“ říká Bára, která nepřestává doufat, že se ještě jednou dostane do nějaké dobré rodiny, kde by ji měli rádi.“

NA LENOŠENÍ JI ROZHODNĚ NEUŽIJE

Kromě mnoha koníčků, jako je tanec, kytara, klavír, malování, keramika a sport, je Bára nadšená fotografka. Absolvovala základní zasnívání do fotografického umění a od té doby se snaží trénovat a zdokonalovat se. „Chtěla bych se stát významnou fotografkou a ukázat

POMOC MÁ MNOHO PODOB

Už téměř sedm let pomáhá dětem ze sociálně znevýhodněného prostředí nadační fond Albert. Letos na podzim oživí oblíbený program „Bertík pomáhá“, ve kterém zákazníci hypermarketů Albert rozhodnou pomocí hlasování žetonky – Bertíky – o tom, které charitativní projekty z jejich blízkého prostředí získají finanční příspěvek na realizaci. Více informací najdete na webových stránkách <http://www.nadacnifondalbert.cz/akce/bertik-pomaha>.

všem, že na to mám,“ sděluje Bára. A proto si s nadšením vyzkoušela i focení pro Nadační fond Albert a díky Jarmarkům s Albertem si vydělává vlastní peníze. „Všechny peníze si přidávám ke kapesnému a pak si za to koupím třeba sladkosti nebo i sluchátka.“ Bára se zapojuje i do divadelního festivalu dětských domovů, naposledy hrála skoro hlavní roli – princeznu. Bára se brzy musí rozhodnout, kam dál. „První volba je jasná – fotografická škola v Praze. A kdyby to nevyšlo, půjdu na kadeřnici,“ dodává. ■

Věčný hlad a nejistota. Tak vypadalo dětství Olgy a její o tři roky mladší sestřičky. Jejich matka totiž dala přednost alkoholu a pochybnému chlápku před rodinou. „Nebyly jsme vyloženě týrané děti, ale cítily jsme, že jsme na obtíž, a když mi byly asi čtyři roky, otec od nás odešel,“ vypráví Olga.

MEZI PRÁZDNÝMI LAHVEMI A PLNÝMI POPELNÍKY

Matka si hned našla nového chlapa a začali spolu pít. „Sice nás nikdy nebili, ale byly jsme se sestřičkou hrozně zanedbané. Měly jsme snad pořád hlad. Jídlo mi pak v první třídě nosila i paní učitelka. Kolikrát se nám stalo, že nás matčin opilý přítel vyhodil v noci ven z bytu a my pak přespávaly u sousedky. Bytu, kde jsme žili, se nedalo říkat domov. Pamatuju si jen jeden den, kdy ze stolů zmizely dopité lahve. Přišly totiž pracovníce ze sociálky, kterou zavolala sousedka. Jenže se ohlasy předem a matka mohla předstírat, že jsme spořádaná rodinka. Nakonec nás ale stejně odvedly do dětského domova, kde jsme poprvé zažily pravidelné jídlo a režim. Babička s tetou nás navštěvovaly. Ale matka? Psala nám srdceryvné dopisy, ale ani jednou se na nás nepřišla podívat.“

Olga (28), Praha, section manager

Místo mateřské náruče Olga poznala hlad.

Svou roli sehrál alkohol.

TRNITÁ CESTA NA VLASTNÍ NOHY

Na dětský domov má Olga jen hezké vzpomínky. Po osmnáctých narozeninách ale musela odejít. Putovala rovnou do Prahy, kde dostala startovací byt na tři roky. „Celý týden jsem z něj nevylezla. Bála jsem se a nevěděla, kde začít. Cítila jsem se hrozně osamělá. Na spoustu věcí mě dětský domov nepřipravil. Třeba jak vyplnit složenku. Časem jsem se ale všechno naučila. Dneska dobrovolničím v organizaci Mimo domov, která spolupracuje například se společností Vodafone, a pomáhám dětem z děčáku postavit se na vlastní nohy. Bydlím se svojí sestrou. Mámu a tátu jsem vyškrtla ze svého života. Jednou budu úplně jiná máma než ta moje,“ dodává Olga. ■

CO POTŘEBUJÍ DĚTI Z DĚČÁKU:

- ✓ Nestojí o lítost ani o soucit, na místě je pochopení.
- ✓ **Materiálně děti nestrádají.** Finanční příspěvek některému z nadačních fondů je užitečnější než taška plná plyšáků či oblečení.
- ✓ **Nejcennější,** co jim můžete dát, je váš čas. Existuje například hostinská péče, kdy si můžete dítě z domova půjčovat na víkend, a přiblížit mu tak normální život.

RADY DĚTEM, CO Z NĚJ ODCHÁZEJÍ:

- ✓ **Nepůjčujte si peníze,** pozor na špatné dluhy!
- ✓ Vyhledejte si ve svém okolí organizaci, **kteřá řeší tuto problematiku,** a spojte se s ní.
- ✓ Věřte si a nebojte se, **každý začátek je těžký,** zvláště bez rodičů.
- ✓ **Ptejte se kohokoliv na radu** nebo zavolejte do dětského domova.
- ✓ **Jděte na úřad práce** a zaregistrujte se u zdravotní pojišťovny.

Odborník Katky
Klára Chábová,
z organizace Mimo domov

Kudy k samostatnosti

Děti, které odcházejí z dětských domovů, často sázejí na to, že jim pomohou jejich rodiče. A rodiny se opravdu mnohdy přihlásí. Bohužel ale většinou s úmyslem získat finanční prostředky (naspořené sociální dávky, peníze z brigád apod.), které děti dostávají při odchodu z dětského domova. Snažíme se je před tím varovat. Ti, kteří takto naletí, bývají velmi často zlomení a zoufalí.

Olga jednou bude mnohem lepší máma než ta její.

PRVNÍ KROKY DO ŽIVOTA

Organizace Mimo domov připravuje pro děti z dětských domovů intenzivní kurzy, ve kterých se učí klíčovými dovednostem, které potřebují po odchodu z dětského domova (jak si sehnat práci, telefonování, jak funguje bydlení). Organizaci Mimo domov a začlenění dětí bez domova do společnosti podporuje Vodafone. Více na www.mimodomov.cz nebo <https://www.facebook.com/Mimodomov/>.